

גמ"ר (אשדוד) 5558-09-22 - פרקליטות מחוז דרום - פלילי נ' שי שימלו - נוכח

גמ"ר (אשדוד) 5558-09-22 - פרקליטות מחוז דרום - פלילי נ' שי שימלו - נוכחשלום אשדוד
גמ"ר (אשדוד) 5558-09-22
פרקליטות מחוז דרום - פלילי

נגד

שי שימלו - נוכח

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לתעבורה באשדוד

[08.09.2024]

כבוד השופטת נועה חקלאי

ב"כ הנאשם - עו"ד חמאדה מסרי

הורי המנוח ובא כוחם - עו"ד ניסים אוחנה

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע לאחר שמיעת הוכחות בעבירה של גרימת מוות ברשלנות-עבירה לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה התשכ"א - 1961 (להלן- "פקודת התעבורה").

2. על פי עובדות כתב האישום בהן הורשע, ביום 24.12.21 נהג הנאשם ברכב שטח תוצרת פולאריס (להלן: "הרייזר") בשביל חול, בדיונה הגדולה באשדוד. במועד זה היו מספר רכבים שונים בשבילי הדיונה.

הנאשם נהג ברייזר בשביל כאמור, מכיוון כללי דרום לצפון, והתקרב לצומת שבילים (להלן: "הצומת") המורכב מהשביל הנ"ל ומשביל נוסף החוצה אותו ממזרח למערב (להלן: "השביל הנוסף"). הדיונה בעלת שבילים שאינם מסומנים. בשביל בו נסע הנאשם, שדה הראיה היה פתוח מלפנים למרחק של 76 מ', ואולם לא ניתן להבחין ממרחק זה בשביל הנוסף הנפתח מימין. כאשר נפתח שדה הראיה לכיוון השביל הנוסף, ניתן להבחין בנעשה בו לעומק של 34 מטרים.

באותו המועד, א' ל' ז"ל יליד 2000 (להלן: "המנוח") רכב על אופנוע תוצרת הונדה (להלן- "האופנוע") בשביל הנוסף מימין לכיוון נסיעת הנאשם, והתקרב לצומת.

הנאשם התקרב לצומת והמשיך בנסיעה רציפה כשבכוונתו להמשיך ולנסוע ישר בצומת. הנאשם לא נתן דעתו לאופנוע שהתקרב לצומת מימין, פגע עם חזית רכבו בדופן שמאל של האופנוע, האופנוע נזרק עם כיוון נסיעתו של הרייזר והמנוח הועף ממנו, נפצע באורח אנוש ומת מפצעיו זמן קצר לאחר מכן. התאונה התרחשה באור יום, במזג אוויר נאה.

במעשה זה, גרם הנאשם לתוצאה הקטלנית עקב רשלנותו שהתבטאה בכך שהמשיך בנסיעה רציפה אל תוך הצומת למרות התקרבותו של המנוח לצומת, נהג בקלות ראש מבלי לתת דעתו להתקרבות המנוח, ולא נקט באמצעים סבירים על מנת למנוע את התאונה.

תסקיר שירות המבחן

3. בתסקיר מיום 12.05.2024 סקר שירות המבחן את הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם, את ההיסטוריה העבריינית, את העבירה הנוכחית, את הערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום. שירות המבחן ציין כי מדובר בנאשם בן 20, בוגר 12 שנות לימוד, היה אמור להתגייס לשירות צבאי קרבי, אך בשל מעורבותו בתאונה, פוטר משירות. לאחר התאונה התקשה הנאשם לקדם את עצמו מבחינה תעסוקתית. הנאשם ומשפחתו נעדרו מעורבות בפלילים, משפחה נורמטיבית ומלוכדת. הנאשם ומשפחתו התקשו להתמודד עם תוצאות התאונה. הנאשם אוזז ברישיון נהיגה משנת 2020, לחובתו שתי הרשעות בהקשר של רכיבה על אופניים חשמליים, ו-4 הרשעות נוספות בעבירות מסוג ברירת משפט בגין נדון לקנס.

ביחס לתאונה, הנאשם מסר כי אחיו קנה רכב שטח כתחביב והם נסעו ביחד לבילוי משותף בדיונות. לדבריו, הוא נהג בירידה שבדיונה במהירות נמוכה, אך לא צפה את הגעתו של המנוח ולא הספיק למנוע את הפגיעה. תיאר תחושת חוסר אונים מתמשכת לאחר הפגיעה.

הנאשם קיבל אחריות על התאונה, גילה עמדה אמפטית כלפי המנוח ומשפחתו ועסוק מאד במנוח ובמשפחתו, לרבות בקושי במפגשים עמם בעת הדיונים. הנאשם סיפר לשירות המבחן כי ניסה לגשת אל אבי המנוח אך הוא ביקש שלא יתקרב אליו, סיפר כי הוריו פעלו להגיע לבית המנוח בעת השבעה אך לא הורשו להיכנס לבית. סיפר כי בימי שישי מתפלל לעילוי נשמתו של המנוח ומדליק נרות. סיפר על הקושי המשמעותי שחווה בשנה הראשונה שלאחר התאונה, ולהערכת שירות המבחן עד היום מתמודד הנאשם עם תסמינים פוסט טראומטיים שהתגברו בשנה האחרונה. שירות המבחן התרשם כי אירוע התאונה נחווה על ידי הנאשם באופן עוצמתי וטרם עובד באופן מספק. לאור המצוקה הציע שירות המבחן לנאשם להשתלב בקבוצה המיועדת לנהגים שאחראים למותם של אחרים, הנאשם הסכים. שירות המבחן ציין כי הנאשם נעדר דפוסים עבריינים, זו לו מעורבות ראשונה ויחידה בפלילים. האירוע קטע את רצף חייו בכל הנוגע לגיוסו לצבא. הנאשם מתקשה להכיל את אירוע התאונה, נזקק לתמיכה וליווי מקצועי, כל זאת על רקע גילו הצעיר.

שירות המבחן ציין כי על רקע עיסוקו של הנאשם בתחום הרכב, צפוי לו קושי משמעותי להתמודד עם רכיב של פסילה.

בשקלול כל הנתונים שלעיל, העריך שירות המבחן כי הסיכוי להישנות התנהגות פוגענית מצידו של הנאשם הוא נמוך בכל הקשר, לא כל שכן לנוכח פסילה שתוטל עליו. שירות המבחן המליץ על דחיית הדיון על מנת לשלב את הנאשם בקבוצה הטיפולית.

4. בתסקיר מיום 27.6.24, ציין שירות המבחן כי הנאשם השתתף בארבעה מפגשים מתוך החמישה, כשלאחד מהם לא הגיע בשל מחלה. שירות המבחן התרשם כי הנאשם עסוק בעיקר בביטוי כאב על תוצאותיה של התאונה וניכר כי זקוק להמשך עיבוד והכלת האירוע המורכב לתוך חייו. שירות המבחן העריך שיש מקום לתת משקל משמעותי לנסיבותיה החריגות של התאונה וכן לקשייו של הנאשם, ולבחור באפיק ענישה שיקומי שיכלול ריצוי עונש מאסר בעבודות שירות לתקופה המורחבת המתאפשרת בחוק, וזאת לצד פסילה, פיצוי לנפגעים וצו מבחן במשך שנה כשבמסגרתו יסייע שירות המבחן לנאשם להתחבר לגורמי טיפול לאורך זמן, שירות המבחן העריך כי נוכח גילו הצעיר של הנאשם והעדר מאפיינים שוליים קבועים, הוא יתקשה להתמודד עם עונש מאסר מאחורי סורג ובריה ועונש מאסר בעבודות שירות חשוב לצורך כפרה וכן לצורך חיזוק חלקים נורמטיביים שמורים ומתפקדים. ככל שיוטל מאסר בכלא, ביקש שירות המבחן שלא למצות עם הנאשם את הדין בנוגע לאורך המאסר ולאפשר מיון מוקדם מול שב"ס.

5. הממונה על עבודות השירות בחוות דעתו מיום 5.8.24 מצא את הנאשם כשיר לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות.

ראיות לעונש

6. המאשימה הגישה את הרשעותיו הקודמות של הנאשם. הנאשם נוהג משנת 2020 ולחובתו 6 הרשעות קודמות. כולן מסוג ברירות משפט. שתיים מתוכן כרוכב אופניים - הרשעות שהתיישנו.
7. מטעם המאשימה התייצבה לעדות אמו של המנוח, הגב' לימור לביא, הציגה את תמונתו של בנה המנוח, סיפרה על אופיו הטוב, על רגישותו וטוב ליבו, על נחישותו ואומץ ליבו, על חריצותו, על החלומות שהיו לו, אותם לא יזכה להגשים, על אהבתו את הארץ, את המרחבים, את הים, על אהבתו לבת זוגו ועל כך שכבר לא יזכה להקים איתה משפחה, על החלל העצום שנפער בלכתו ועל השבר הגדול והנורא שהותיר במשפחתו אשר לא מוצאת את נפשה מאז מותו. האם סיפרה על הקושי לנשום, על הקושי לשרוד, על הניסיון לאחות את השברים ולקיים חיים שפויים למען הילדים שנותרו, על העצב הרב, הסייטם, הצער, הבכי, והלילות ללא שינה.
8. מטעם ההגנה העיד אביו של הנאשם, מר רפאל שימלו, אשר סיפר על הרצון העז של משפחתו להשתתף באבלה של משפחת המנוח. על הניסיונות של משפחתם לנחם את משפחת המנוח ולסייע ככל הניתן. האב סיפר על התקופה הקשה שעוברת משפחתו שלו בהתמודדות עם האסון שהשפיע קשות גם על משפחתו. האב סיפר כי הנאשם קם בבוקר והולך לישון בלילה עם הכאב הנורא.
- טיעונים לעונש
9. ב"כ המאשימה הפנה לעובדות כתב האישום, לתוצאותיה הקשות של התאונה, לערכים החברתיים שנפגעו, למידת הפגיעה בערכים המוגנים בשים לב שהתאונה גרמה למותו של המנוח, למידת הרשלנות אשר לשיטת המאשימה היא ברמה הבינונית. ב"כ המאשימה הפנה למדיניות הענישה ולפסיקה הנוהגת. עוד הפנה לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, לחלקו של הנאשם בביצוע העבירה (חלק עיקרי בשים לב שהוא זה שנהג ברכב), לנזק שנגרם ושהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה.

לשיטתו מתחם העונש ההולם נע בין 10-20 חודשי מאסר, פסילה בת 15-8 שנים וענישה נלווית. ב"כ המאשימה ציין כי לנאשם אין עבר פלילי, לחובתו 6 הרשעות קודמות בתחום התעבורתי, עוד הפנה לנסיבות נהיגתו של המנוח, כשהוא פסול מלנהוג ובלתי מורשה לנהיגה באופנוע עליו רכב, כשלאופנוע לא היה רישיון רכב בתוקף. ב"כ המאשימה הפנה לשיקולי ההרתעה, לכך שהנאשם ניהל הוכחות בתיק ואינו זכאי להקלה הניתנת בשל לקיחת אחריות וחسכון זמן שיפוטי.

ב"כ המאשימה התייחס להמלצת שירות המבחן, ציין כי בעבירות אלו אין נזקקות שיקומית ויש לאמץ את הכלל הנהוג לפיו יש להטיל מאסר מאחורי סורג ובריח בשל קדושת חיי האדם.

לאור נתוניו של הנאשם, עתר ב"כ המאשימה לגזור את עונשו ברף הבינוני של המתחם, לצד מאסר מותנה, פסילה מותנית ופיצוי בסך 40,000 ₪ למשפחת המנוח.

10. ב"כ הנאשם טען כי אין לזקוף לחובתו של הנאשם את בחירתו לנהל הוכחות בתיק זה, שכן במהלך ניהול ההוכחות נחשפו עובדות מהותיות אשר לא צוינו כלל בכתב האישום.

לדבריו רשלנותו של הנאשם הייתה ברף הכי נמוך, מהירות נסיעתו הייתה נמוכה, 15 קמ"ש, והוא אף האט. לשיטתו, בית המשפט קבע שהוא נהג במהירות סבירה לתנאי השטח, כי השימוש במשקפת היה חיוני וכי רשלנותו התבטאה בכך שלא עצר בקו הצומת.

ב"כ הנאשם ציין כי בית המשפט לא קבע כי התאונה יכולה הייתה להימנע אילו היה עוצר במקום בו נגלה אליו השביל המצטלב, וכי יכול ומבחינה חישובית התאונה בלתי נמנעת. לדבריו, נסיבות קרות התאונה מלמדות על רשלנות ברף הנמוך.

ב"כ הנאשם טען כי גם המנוח התרשל בנהיגתו, המנוח נהג באופנוע שלא בהתאם לדרגת רישיונו, ובעודו פסול מלנהוג ברכב זה, המנוח נהג במקום במהירות של 40 קמ"ש לערך, מהירות שאינה סבירה לתנאי הדרך, וכי גם המנוח לא עצר בטרם הגיעו להצטלבות השבילים.

לדבריו, בטרם ניתנה הכרעת הדין הייתה מחלוקת ביחס להחלת חוקי התעבורה על הנסיעה בשטח וכי יש להתחשב בכך שהדברים לא היו ברורים בעת קרות התאונה.

ב"כ הנאשם ציין כי הנאשם היה בגיר צעיר בעת קרות התאונה, בן 18 ושבויעים, וביקש כי בית המשפט ידון את הנאשם כאילו היה קטין, תוך מתן דגש על האפיק השיקומי.

לאור מכלול הנתונים, טען ב"כ הנאשם כי מדובר במקרה חריג אשר מצדיק להימנע מעונש מאסר, ולו בדרך של עבודות שירות ולהסתפק בענישה בדמות של"צ.

ב"כ הנאשם הפנה לאמור בתסקיר ולהמלצותיו של שירות המבחן להטיל על הנאשם מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. ב"כ הנאשם הפנה לאסופת פסיקה התומכת בטיעונו וביקש לקבוע כי מתחם העונש ההולם נע משל"צ ועד לרכיב של מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות, פסילה בת 3 שנים וענישה נלווית.

ב"כ הנאשם ציין שהנאשם נוהג משנת 2019, עברו התעבורתי אינו מכביד ואין לחובתו רישום פלילי מכל סוג. עוד צויין כי הנאשם ריצה 90 ימי פסילה מנהלית. ב"כ הנאשם נתן הסכמתו לכך שהנאשם ייפסל מלנהוג ברכב שטח לתקופה ממושכת וביקש להסתפק בפסילה קצרה ככל הניתן ביחס ליתר סוגי כלי הרכב.

עוד ציין כי בשל מעורבותו בתאונה זו הנאשם לא גויס לשירות צבאי.

11. הנאשם בדבריו האחרונים סיפר שהמעמד הנוכחי בבית המשפט קשה לו מאוד, ועל כן ביקש להקריא מכתב שהכין מבעוד מועד.

הנאשם סיפר על הקשיים שהוא חווה בעקבות התאונה, על הלילות הארוכים ללא שינה, וללא מנוח, על חייו שהשתנו. על נפשו שלא מוצאת מנוחה מהכאב, על המחשבות הקשות שלא מרפות לרגע, על הצער הגדול שהפך חלק בלתי נפרד מחייו. הנאשם סיפר שישב שבעה על המנוח, הדליק נרות לעילוי נשמתו, פקד את קברו, עקב אחר ההנצחה שלו ולמד להכירו.

דין

12. בית המשפט העליון אמר לא פעם, כי גזירת הדין במקרים כמו המקרה שבפני, היא מלאכה קשה מאוד. ראו דברי כב' הש' אלון בע"פ 344/81 מדינת ישראל נ' סגל (24.08.81): "מידת מידת העונש קשה היא לשופט כקריעת ים סוף".

ראו למשל רע"פ 2996/13 טטיאנה נייאזוב ואח' נ' מדינת ישראל (13.8.14): "הענישה במקרי גרימת מוות ברשלנות בגדרי תאונות דרכים או תאונות אחרות היא אתגר קשה, שכן עסקינן ככלל בנאשמים נורמטיביים שמעודו והתרשלו בהיסח הדעת של רגע, וחרב עולמן של שתי משפחות; בראש ובראשונה, וברמה עילאית, של משפחת הקרבן שקופדו חייו בשל רשלנות; אליה נכמר הלב. אך במרבית המקרים ישנה גם טראומה לפוגע ולמשפחתו, לא רק בשל הענישה אלא בשל המעשה, ומאמינים אנו איפוא כי הנאשמים מתייסרים אף הם, ... מלאכת גזירת הדין בכגון דא קשה היא מן הרגיל, ... שאנו דנים בעבירה שאינה כרוכה בפגמים מוסריים או בשחיתות, אלא ביטויה ידוע לכולנו, באופן התנהגותו של האדם הנוהג ברכב".

13. הנאשם שבפני, צעיר נורמטיבי, והנה מתגשם הסיוט הפרטי, סיוט של כל נהג סביר מן השורה, שבשל רשלנותו, אחראי לסתמיות המרה והאכזרית של המוות הרוחש יום יום בכבישי ארצנו. הנאשם אחראי למותו של אופיר לביא ז"ל, אשר מצא את מותו הטראגי והמיותר, טרם הגיעה עת פקודתו, שעה שהשניים נהגו להנאתם, בשבילי הדיונות באשדוד, ונצטלבו דרכיהם.

מתחם העונש ההולם

14. הערך החברתי שנפגע מהעבירות שביצע הנאשם, הוא שמירה על שלומם וביטחונם של ציבור המשתמשים בדרך ושמירה על הערך העליון של קדושת החיים.

15. מידת הפגיעה בערך המוגן היא ברף העליון. כתוצאה מרשלנות הנאשם קופחו חייו של המנוח, מר אופיר לביא ז"ל.

16. באשר למדיניות הענישה הנוהגת: בית המשפט העליון התווה מדיניות ענישה בעבירות של גרימת מוות בנהיגה רשלנית, לפיה, בעבירות אלו יושתו על הנאשמים עונשי מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריח, ופסילה בת שנים, גם כאשר עסקינן בנאשמים שהם אנשים נורמטיביים.

המדיניות המחמירה נובעת מהצורך להילחם בנגע תאונות הדרכים.

ראו לעניין זה דברים שנקבעו בע"פ 1920/14 מדינת ישראל נ' נח אבירם (26.04.15): "בית משפט זה עמד לא פעם על הצורך להחמיר בענישה על מנת להילחם בנגע תאונות הדרכים בכלל ובאלה הקטלניות בפרט... נקיטת יד קשה נגד עברייני תנועה שגרמו בנהיגתם הרשלנית למותם של אחרים יש לה מקום גם באותם המקרים אשר בהם מדובר בנאשמים נורמטיביים שהעולם העברייני זר להם ואשר מטבע הדברים יתקשו להתמודד עם מאסר מאחורי סורג ובריח. בהקשר זה כבר נפסק כי "אין מקום לענישה סלחנית מדי במקרים אלה ויש להעדיף את הצורך להעביר לציבור מסר ברור ומרתיע, אלא אם כן מתברר כי קיימות נסיבות אישיות חריגות ויוצאות דופן המצדיקות סטייה מרמת הענישה הראויה" (ראו: ע"פ 5787/04 שחאדה נ' מדינת ישראל (8.9.04)). הטעם לכך הוא שאל מול הקושי אותו חווה הנאשם שגרם לתאונת הדרכים הקטלנית, ניצבים נפגעי הקטל בדרכים שחיהם נגדעו וכן בני משפחתם שחיהם השתנו ולא ישוּבו עוד לעולם להיות כשהיו. הממדים המדאיגים של הקטל בדרכים, מחייבים על כן הטלת ענישה מרתיעה גם כאשר הנהג הפוגע ניהל אורח חיים נורמטיבי טרם קרות התאונה".

ראו בנוסף: רע"פ 3981/23 אגא כרים אזימוב נ' מדינת ישראל (31.5.2023); רע"פ 4930/21 דנית קורן נ' מדינת ישראל (4.8.21); רע"פ 902/21 משה בן לולו נ' מדינת ישראל (28.2.2021); ע"פ 634/19 שמעיה יהודה גבאי נ' מדינת ישראל (26.2.20); רע"פ 4953/20 מגדי זיתאוי נ' מדינת ישראל (4.8.20); רע"פ 3575/19 דן אהרון תבור נ' מדינת ישראל (30.6.2019); רע"פ 5047/18 עמר בלאל נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 3.7.2018); רע"פ 2155/18 דוד ביבי נ' מדינת ישראל (2.5.2018); רע"פ 541/16 ד"ר מחמוד קאזז נ' מדינת ישראל (29.03.18); רע"פ 2996/13 טטיאנה נייאזוב נ' מדינת ישראל (13.8.14); ע"פ 6358/10 מחמוד קבהא נ' מדינת ישראל (24.3.11); ע"פ 6755/09 ארז אלמוג נ' מדינת ישראל (16.11.09); ע"פ 783/07 עתאבה נ' מדינת ישראל (23.9.07).

17. עוד נקבע על ידי בית המשפט העליון כי ניתן לסטות מהמדיניות הנוהגת רק במקרים חריגים ויוצאי דופן, בהם מדובר ברמת רשלנות נמוכה וכאשר מתקיימות נסיבות אישיות יוצאות דופן, המצדיקות, חרף הכלל האמור, שלא לשלוח את הנאשם האינדיבידואלי למאסר מאחורי סורג ובריח. ראו למשל פסיקת בית המשפט העליון בעניין: ע"פ 2569/00 שמעון דהן נ' מ"י (08.02.01); ע"פ 1584/02 גיבי אברמשבילי נ' מ"י (27.11.02); רע"פ 4732/02 ענת סורפין נ' מ"י (25.11.02); רע"פ 4261/04 יעקב פארין נ' מ"י (6.12.04); רע"פ 548/05 מאירה לוינ' מ"י (19.1.06); ע"פ 1319/09 משה כהן נ' מ"י (13.5.09).

כאשר מידת הרשלנות אינה גבוהה, וכאשר הנאשמים הינם נורמטיביים, ניתן למצוא בפסיקת בתי המשפט, לא אחת, ענישה בדמות מאסר לריצוי בעבודות.

כך למשל כב' הש' ביתן בע"פ (באר שבע) 4208/07 מ"י נ' אבו שריקי (27.2.08):

"אין זה מוצדק ואין זה מועיל להעניש בחומרה על נהיגה לא מיומנת או על שבריר שניה של חוסר תשומת לב, שכל אדם חשוף להן ואין הן נעשו מתוך בחירה או מזלזול בכללים... אדם יכול להיות מוסרי ורגיש וטוב מכל בחינה ושומר חוק ומקפיד על הכללים קלה כחמורה ובכל זאת לגרום לתאונה... כלל על פיו, לבד מנסיבות יוצאות דופן במיוחד, דין הגורם מוות בתאונה - מאסר, יביא אותנו לגזור מאסר, כמצוות אנשים מלומדה, בנסיבות שאין הצדקה מוסרית לעשות זאת ונמצא במאסר אנשים שמבחינות רבות אין כל תועלת בהימצאותם שם... גם מבחינת כיבוד קדושת החיים, מוטב במקרים כאלה, שנהג יבצע עבודות שירות - כמו עבודות בבתי החולים בהם מאושפזים נפגעי תאונות דרכים... התורמות לחברה והנוגעות לעניין ושיש בעשייה היומיומית שלהן על ידי הנאשם משום תשלום חיובי של חובו לחברה ... מאשר לשולחו לכלא, בו התחושות העיקריות הן כעס ומרירות על חוסר התחלת שבעונש."

כך למשל בעפ"ג (חיפה) 40674-11-17 עבד אל קאדר עלי נ' מ"י (1.2.18):

"בהתחשב במכלול הנסיבות וביחוד בנסיבות האישיות של המערער, גילו ומצבו הבריאותי, סבורני כי עונש המאסר בפועל שנגזר על המערער אין בו כדי להשיג את תכלית הענישה, וסבורני כי זהו אחד המקרים החריגים בהם ראוי לתת לנסיבותיו האישיות של הפרט, משקל משמעותי מזה שניתן להן על ידי בית משפט קמא, ובאופן שמצדיק את התערבות ערכאת הערער.

... אף שמדובר ברשלנות במדרג גבוה, אין המדובר ברף כה גבוה של רשלנות, המחייב מאסר מאחורי סורג ובריח, יהיו הנסיבות האישיות של המערער אשר יהיו, אף שתוצאתה של התאונה הינה טראגית וחמורה מאין כמוה. יצוין כי במקרים דומים של גרם מוות ברשלנות בתאונות דרכים נמנע בית משפט העליון מלהטיל על הנהג עונש של מאסר בפועל והסתפק בעבודות שירות ובעונשים נלווים."

כך למשל בעפ"ת (נצרת) 56489-01-11 מ"י נ' יוסף אמיתי (3.5.11):

"מדיניות זו ננקטה על ידינו בעבר מספר רב של פעמים, בהם מקום בו מדובר היה באנשים נורמטיביים, ואף למעלה מכך, ברף נמוך של רשלנות, בהודאה ובחרטה, אכן העונש שהוטל היה שישה חודשי מאסר, שירוצו בדרך של עבודות שירות ופסילת רישיון נהיגה לתקופות של 10-4 שנים, כל מקרה ונסיבותיו. כך בעפ"א (נצרת) 179/08 רענן אלון נ' מדינת ישראל (22.10.08); כך גם בעפ"א (נצרת) 1300/07 חי באבד נ' מדינת ישראל (15.1.08); גם בעפ"ת (נצרת) 29470-07-10 פיליפ אשר פסמניק נ' מ"י (11.1.11); כך גם בתיק עפ"ת (נצרת) 23614-08-10 והיב חרב נ' מ"י (21.12.10) ... עניינו הרואות אפוא, כי עונש של שישה חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שרות ופסילת רישיון נהיגה לתקופות של 6 - 10 שנים, אינו עונש חריג לכאן או לכאן, והוא עומד ברף הענישה הנוהג, מקום בו מדובר בנאשם נורמטיבי ואף למעלה מכך, ובמדרג רשלנות שאינו מן הגבוהים".

כך למשל בעפ"ת (נצרת) 36520-04-12 פחימה נ' מ"י (27.9.12):

"ישנם מקרים בהם נגרמת תאונת הדרכים כתוצאה מחוסר תשומת לב רגעי או עקב רשלנות לא גבוהה, מתוך התנהלות שאיננה משקפת את אורח חייו והלכותיו של הנהג בדרך כלל. במקרים כאלה, ובהעדר נסיבות מחמירות מיוחדות, על פי רוב, הנטייה היא להסתפק בענישה בדמות עבודות שירות ופסילה ממושכת".

כך למשל בע"פ (חיפה) 41013-04-13 כרמון נ' מ"י (4.7.13):

"לטעמי בעבירות של רשלנות, גם כשתוצאתן חמורה, יש לצמצם בשימוש בעונש המאסר, עונש שיש לשמרו לנאשמים בעלי דפוסי התנהגות עבריינים מובהקים. לכן סבור אני כי בעבירות רשלנות ככלל, יש לגזור עונשי מאסר במקרים בהם מדובר בנאשם בעל עבר פלילי, או במקרים של רשלנות חמורה, או במקרים בהן הייתה הרשלנות על רקע של ניסיון להעצים רווח כלכלי.

במקרה בו ניצבת בפנינו נאשמת ללא עבר פלילי שרשלנותה באה לידי ביטוי בטעות של שיקול דעת שמשכה כהרף עין סבור אני יש לצמצם את השימוש בעונש המאסר, שאין לו תכלית של ממש ופגיעתו בנאשם אינה מידתית ביחס לתועלת החברתית שבענישה.

על כן סבור אני, כמו חברתי, כי יש מקום להקל ברכיב הענישה שעניינו עונש של מאסר כך שתקופת המאסר שתיגזר על המערערת תאפשר את ריצוי עונשה בעבודות שירות, ולהותיר את תקופת פסילת רישיון הנהיגה בעינה, ללא שינוי".
ראו גם עפ"ת (נצרת) 29470-07-10 פיליפ אשר פסמניק נ' מדינת ישראל (11.1.11).

18. בקביעת מתחם העונש ההולם יש לקחת בחשבון כי לרכיב המאסר מתווספים רכיבי ענישה נוספים, והעיקרי שבהם הוא רכיב פסילה ממושכת שהינו רכיב ענישה משמעותי.

ראו דבריו של כב' נשיא בית משפט המחוזי בחיפה, השופט שפירא בעפ"ת (חיפה) 21675-02-18 פלוני נ' מדינת ישראל (12.4.18):

"הפסיקה שדנה בענישה שמה את הדגש על רכיב המאסר ובפועל נמדדת חומרת הענישה בהתייחס לרכיב המאסר שבעונש. לגישתי, כאשר נבחן העונש הראוי לא ניתן להתעלם גם מאמצעי ענישה נוספים הכלולים בארגז הכלים העומד לרשות בית המשפט והמאפשר שימוש באמצעי ענישה נוספים, הן בדרך של התאמת סוג הענישה לטיב העבירה והן בדרך של מתן משקל לחומרת הענישה הנדרשת בדרך של שילוב באמצעי ענישה נוספים שגם בהם יש היבט של הכבדה על נאשם והבאה לידי ביטוי של חומרת המעשה.... במקרה של גרימת מוות ברשלנות בעת אירוע של תאונת דרכים, נראה כי יש מקום לבחון את התאמת הענישה וחומרתה גם בהתייחס לרכיב שלילת רישיון הנהיגה. בחינת חומרת העונש אך ורק בהתייחס לרכיב המאסר וטיבו, תוך התעלמות מרכיב הענישה של שלילת רישיון הנהיגה, חוטאת, לטעמי, לחובת בית המשפט לשקול כמכלול, את כל אמצעי הענישה, הן בהיבט של התאמתם לטיב העבירה והן בהיבט של מידת החומרה של העונש הכולל. לגישתי, עונש של שלילת רישיון נהיגה במציאות חברתית בה ניידות הינה מפתח לתעסוקה ולהשתלבות בחברה, מהווה עונש משמעותי וחמור. בנוסף, סבור אני כי עונש זה הולם את טיב העבירה של גרימת מוות ברשלנות בעת נהיגה ברכב בהיותו של העונש כלי להרחקת העבריין מהכביש ומניעת המסוכנות שבאה לידי ביטוי בהתנהגותו. סבור אני כי שיקול זה צריך להיות מנחה במסגרת קביעת העונש ההולם ולא ניתן להסתפק בבחינת העונש רק בדרך של מדידת משך וטיב המאסר שנגזר."

19. באשר לנסיבות ביצוע העבירה: בבואי לקבוע את מתחם העונש ההולם לקחתי בחשבון את התקיימותן של נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40ט לחוק העונשין התשל"ז 1977:

- תכנון מוקדם: לא קדם לביצוע העבירה תכנון מוקדם. עסקינן בעבירה שהינה תוצאה של רשלנות.
- מידת הרשלנות היא לכל היותר ברף הבינוני.

בניגוד לטיעוני ההגנה, לא קבעתי במסגרת הכרעת הדין כי הנאשם נסע במהירות 15 קמ"ש ואף האט. עד הראיה התרשם כאמור שהנאשם "טס", "במהירות מטורפת", ואף האמנתי לו שכך התרשם. התרשמתי שהנאשם בעדותו נוקט בגישה מצמצמת ביחס לאחריותו לאירוע, עם זאת, בהעדר אינדיקציה אובייקטיבית ביחס למהירות נהיגתו, הנחתי לטובתו כי נהג במהירות 15 קמ"ש, ושבהמשך אף האט, וזאת על סמך עדותו שלו. על כן, בהעדר נתונים אובייקטיביים אודות מהירות נסיעתו של הנאשם, ובהעדר קביעה של הבוחן מהי המהירות הסבירה בנסיבות העניין, הנחתי לטובת הנאשם כי נסע במהירות סבירה לתנאי הדרך וכי רשלנותו נעוצה בכך שלא בדק את הנעשה מימינו ולא עצר על אף התקרבות האופנוע.

צינתי כי נהג סביר, כאשר הוא נהג בדרך, ושדה הראיה מימין חסום לחלוטין בשל גבעה, חייב לנהוג באיטיות, לבחון כל העת את הנעשה מימין לדרך. עם השתנות תוואי השטח (ירידה במורד הגבעה) יכול ושדה הראיה יגדל. בכל מקרה, ככל ששדה הראיה חסום, נהג סביר היה עוצר בנקודה בה נפתח שדה הראיה על מנת לבחון את התנועה בטרם ימשיך בנסיעה "עיוורת". ולכן קבעתי כי הנאשם התרשל בכך שלא הסתכל לימין הדרך, לא בחן את הנעשה מימינו במקום בו נפתח שדה הראיה ולא עצר את רכבו על אף התקרבותו של האופנוע מימינו. בנסיבות שבפני, בהעדר אינדיקציה למהירות בלתי סבירה, ובשים לב לדברי הבוחן כי ניתן להבחין בשביל ממנו הגיע המנוח רק כ-10-5 מטרים לפני שמגיעים אליו, הרשלנות אינה ברף הגבוה, ולכל היותר היא ברף הבינוני.

· חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה ומידת ההשפעה של האחר על הנאשם בביצוע העבירה: הנאשם הוא שנהג בעת ביצוע העבירה, ולכן האחריות מוטלת עליו. לא היתה עליו השפעה של אחרים.

כפי שקבעתי בהכרעת הדין, המנוח אשר רכב על אופנוע כשהוא פסול מלנהוג וכשהוא בלתי מורשה לנהוג באופנוע בו נהג, התרשל אף הוא בנהיגתו עת התקרב לצומת במהירות בלתי סבירה של כ-40 קמ"ש. הבוחן המשטרתי קבע כי גם המנוח אחראי לתאונה. עם זאת, כפי שקבעתי בהכרעת הדין, אין ברשלנות המנוח כדי לנתק את הקשר הסיבתי בין רשלנות הנאשם לבין קרות התאונה על תוצאותיה.

· הנזק שנגרם מביצוע העבירה: כתוצאה מביצוע העבירה קופחו חייו של המנוח.

· יכולתו של הנאשם להימנע מהמעשה ומידת השליטה שלו על מעשיו. הנאשם יכול היה לנקוט בזהירות רבה יותר, ולהימנע מפגיעה במנוח. בניגוד לטיעוני ההגנה, לא קבעתי בהכרעת הדין כי התאונה בלתי נמנעת, אלא צינתי שניתן היה למנוע את התאונה אם הנאשם היה בוחן היטב את תנאי הדרך ונהג במהירות סבירה בנסיבות העניין.

בשים לב שמדובר בדיונה והנסיעה היא בשבילים מתפתלים בין גבעות, כששדה הראיה חסום, והשבילים הנסתרים מתגלים ממרחק קצר, ובשים לב שבמקום נעים מאות רכבי שטח, יכול היה הנאשם וצריך היה לבחון בקפידה את הנעשה בדרך, להאט ואף לעצור רכבו במידת הצורך במקום בו נפתח שדה הראיה.

20. בנוגע לפסיקה הנוהגת, מדובר בתאונה חריגה במהותה, של נסיעת כלי רכב בשטח, ולא ניתן היה למצוא פסיקה שעניינה גרימת תאונת דרכים קטלנית, בנסיבות זהות. עם זאת מצאתי שני מקרים של תאונות שהתרחשו בשדות או במפגש בין שטח לכביש:

· ערעור (מחוזי) 105/09 סמל אלירן צרויה נ' מדינת ישראל (10.1.10), המערער הורשע, לאחר שמיעת הוכחות, בעבירות של גרימת מוות ברשלנות ונהיגה רשלנית לפי סעיפים 304 ו-338(א)(1) לחוק העונשין. המערער נהג ברכב צבאי בשדות בסמוך לקיבוץ נירים, והתנגש עם חזית רכבו ברכב אזרחי שהגיע בשביל שמימינו (גם שם נקבע כי מפגש השבילים הוא צומת). כתוצאה מהתאונה נהרגו שני בני אדם, חייל ואזרח, ונפצעו 4 בני אדם נוספים. בית הדין הצבאי גזר על המערער 12 חודשי מאסר, 10 שנות פסילה וענישה נלווית. בית הדין לערעורים הקל בעונשו של המערער והעמיד המאסר על 9 חודשים לריצוי מאחורי סורג ובריח, תוך שקבע כי "אין להתעלם מחוסר הזהירות של המנוח, נהג כלי-הרכב האזרחי, שנהג במהירות גבוהה ונכנס לצומת...בעת שפניו מופנות כלפי המושב האחורי", כמו כן נשקל גילו הצעיר של המערער, ושיקולים נוספים.

· ת"פ (נצרת) 29595-04-22 מדינת ישראל נ' פלוני (19.12.22) שם הורשע נאשם, אשר היה קטין בן 16.5 שנים בעת האירוע, בעבירות של גרימת מוות ברשלנות, גרימת תאונת דרכים, אי מתן זכות קדימה לרכב הבא מימין ונהיגה ללא חגורת בטיחות. הנאשם נהג בטרקטורון ריינג'ר פולריס, לצידו ישב חברו. השניים לא היו חגורים כלל בחגורות בטיחות. בתוך תפסן חגורת הבטיחות של הנהג, היה אבזם של חגורת בטיחות אחרת, באופן שאיפשר לעקוף את מגבלת המהירות ברכב. הנאשם נהג בקטע כביש שהוא חיבור של דרך מהשדות אל צומת X, המצויה בשטח עירוני בו המהירות המקסימלית הינה 50 קמ"ש. בקטע זה, ישנן בורות, והכביש מורכב מחיבורי אספלט חדשים וישנים. בצומת אין תמרורים או סימונים על גבי הכביש. הנאשם נהג את הריינג'ר במהירות שלא התאימה לתנאי הדרך, לא נתן זכות קדימה לרכב המעורב שנסע על הכביש אליו השתלב, והתנגש ברכב. הנאשם וחברו הועפו מהרכב, חברו, ז"ל נפגע פגיעת ראש קשה ומותו נקבע במקום. בגופו של הנהג המעורב נמצא תוצר חילוף חומרים של החומר הפעיל בקנביס. בית המשפט שם קבע כי גוברים האינטרסים הציבוריים שבהרשעת הנאשם על פני האינטרסים האינדיווידואליים שבהימנעות ממנה וכי: "הרשעה לצד ענישה מוחשית וצו מבחן היא הראויה. האינטרס הציבורי בשיקום הנאשם מחד, ומאידך בהלימה נוכח אובדן החיים, יוגשמו גם אחת, בגזירת עונש של 5 חודשי מאסר בעבודות שירות, פסילת רישיון נהיגה לתקופה של 7 שנים, צו מבחן, פיצוי למשפחת המנוח בסך 50,000 ₪ ומאסר מותנה".

21. להלן הפסיקה הנוהגת ביחס לגרימת תאונת דרכים בנסיבות שבהן רף הרשלנות אינו גבוה.

· עפ"ת (חיפה) 41013-07-13 מיכל כרמון נ' מדינת ישראל (4.7.13). המערעת הורשעה לאחר שמיעת ראות בעבירות של גרימת מות ברשלנות וסטיה מנתיב נסיעה. המערעת סטתה לימין הדרך באופן בלתי מוסבר ופגעה עם דופן ימנית קדמית של רכבה, בפינה האחורית שמאלית של משאית המנוח, אשר עמדה בשול הימני של הכביש, כשגלגליה על הפס הצהוב וחלקה בולט לתוך הכביש, מבלי שנעשה שימוש באמצעי אזהרה. ממש לפני הפגיעה, פתח המנוח את דלת המשאית וירד ממנה, על מנת לפגוש ברכב החילוץ, שהגיע למקום סמוך לפני קרות התאונה. בית משפט קמא גזר על המערעת 11 חודשי מאסר, 12 שנות פסילה ומאסרים מותנים. בית המשפט המחוזי קבע כי "אין מדובר בעבירה בוטה על חוקי התעבורה, כגון חציית פס לבן, חציית צומת מרומזר באור אדום, עקיפה בדרך לא פנויה וכיוצא באלה עבירות חמורות, אלא, ככל הנראה, בהסחת דעת רגעית מצד המערעת, שגרמה לסטיית רכבה לעבר שול הדרך." בית המשפט המחוזי אף קבע כי יש להביא בחשבון את הרשלנות התורמת של המשאית וקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6-12 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית. לאור ותק הנהיגה הרבה, עברה התעבורתי שאינו מכביד כלל והמלצת שירות המבחן הקל בית המשפט המחוזי בעונשה של הנאשמת וגזר עליה 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות. בית המשפט לא התערב ביתר רכיבי הענישה.

· עפ"ת (מרכז) 25567-03-13 שלמה גליבוב נ' מדינת ישראל (3.9.13) המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של גרימת מוות ברשלנות של רוכב קטנוע לאחר שלא נתן לו זכות קדימה בהגיעם לצומת וחסם את דרכו. שירות המבחן המליץ על מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. בית משפט קמא קבע שרמת רשלנותו של המערער אינה נמוכה כלל, קבע שעברו התעבורתי של המערער מכביד ביותר וכולל הרשעות בעבירות של גרימת תאונת דרכים בשכרות, נהיגה בזמן פסילה, ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח בית משפט קמא קבע שאין בנסיבותיו האישיות של המערער, כפי שתוארו בתסקיר שירות המבחן שהיה בפניו, כדי להימנע מהשתתף מאסר בפועל וגזר עליו 20 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס בסכום של 10,000 ₪ ו-15 שנות פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה. בית המשפט המחוזי הפחית בעונשו והעמיד את המאסר על 15 חודשים. יתר רכיבי גזר הדין נותרו ללא שינוי.

ראו גם מקרים בהם נקבע שהרשלנות היא גבוהה:

· עפ"ג (ב"ש) 7455-05-18 כהן נ' מדינת ישראל (17.4.19): המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של גרימת מוות ברשלנות של הולך רגל שחצה את הכביש במעבר חציה. בית המשפט קמא כי מידת הרשלנות היא גבוהה, כי מתחם העונש ההולם נע בין 8-14 חודשי מאסר וענישה נלווית וגזר על המערער 9 חודשי מאסר ו-15 שנות פסילה. בית המשפט המחוזי אישר כי הרשלנות גבוהה ואף אישר את המתחם שנקבע, אך לאור מצב רפואי שהחמיר לאחר מתן גזר הדין, ולפנים משורת הדין הורה כי המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות.

· עפ"ג (ב"ש) 35819-10-16 מקליאקוב נ' מדינת ישראל (28.12.16): נהיגה רשלנית שגרמה למותו של הולך רגל שחצה את הכביש במעבר חציה. בית משפט קמא גזר על המערער 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות מאסר מותנה בן 10 חודשים, פסילה בת 6 שנים ופיצוי בסך 25,000 ₪. המערער ערער על משך התנאי והפסילה, ועל רכיב הפיצוי אשר לא נכלל בהסדר שהוצג. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור תוך שציין כי הגם שהמשיבה לא עתרה להטלת פיצוי, היה מקום, בצדק, להטיל פיצוי תוך שקלול בין רכיבי הענישה השונים.

22. לאחר שבחנתי את נסיבות העבירה בתיק שבפני, כשעסקינן ברשלנות שהיא לכל היותר ברף הבינוני ולאחר שבחנתי את הפסיקה הנוהגת במקרים דומים (הגם שלא בנסיעה בשטח) אני קובעת כי מתחם העונש ההולם כולל רכיב של מאסר בפועל לתקופה של 7-18 חודשים, לצד רכיב פסילה של 5-15 שנים, וענישה נלווית.

השיקולים לגזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם

23. בבואי לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, לקחתי בחשבון שהנאשם לא לקח אחריות על מעשיו ובחר לנהל את משפטו עד תום.

לא מצאתי לזקוף זאת לחובתו, בשים לב, כפי שציינה ההגנה, שבעקבות ניהול ההוכחות נחשפו נתונים משמעותיים שיש בהם כדי לשפוך אור על נסיבות ביצוע העבירה, ואשר לא פורטו בכתב האישום, כגון המרחק הקצר שניתן היה להבחין בקיומו של השביל החוצה ממנו הגיע המנוח, כמו גם רשלנותו של המנוח.

24. לקחתי בחשבון את פגיעת העונש בנאשם. הנאשם בגיר צעיר, היה בן 18 ושבועיים בעת האירוע. אני ערה לבקשת ב"כ הנאשם לקחת בחשבון את קרבתו של הנאשם לגיל הקטינות. אדגיש כי גם קטינים אשר גרמו לתאונות דרכים קטלניות הורשעו לא אחת. ראו למשל רע"פ 1142/16 פלוני נ' מדינת ישראל (16.2.16) שם הורשע המבקש בעבירות של גרימת מות ברשלנות, נהיגה במהירות בלתי סבירה ואי ציות לרמזור אדום. בעת גרימת התאונה היה המבקש קטין בן 17 שנים ו-11 חודשים וגרם למותה של קטינה בת 16 אשר אף היא חצתה את מעבר החציה באור אדום. בית משפט קמא קבע כי הרשלנות גבוהה מאוד, נקבע מתחם של 8-12 חודשי מאסר, 6-10 שנות פסילה וענישה נלווית והוטלו על המערער 8 חודשי מאסר, 8 שנות פסילה, פיצוי בסך 40,000 ₪ קנס בסך 5,000 ₪ וענישה נלווית. בית המשפט המחוזי הקל בעונשו והעמיד המאסר על 6 חודשים שירוצו בדרך של עבודות שירות. בית המשפט המחוזי ציין כי "אכן - המערער היה קרוב ל"בגירות", אך הדבר מהווה אחד השיקולים במסגרת שיקולי הענישה של מי שהינו "קטין" ואין להפוך אותו ל"בגיר" בגזירת העונש, כפי שאין לראות במי שביום ביצוע העבירה מלאו לו 18 וחודש אחד - קטין (וראה פסק דינו של כב' הש' י. עמית בע"פ 7781/12 פלוני נ' מדינת ישראל (25.6.13))". בקשת רשות ערעור שהגיש המבקש על עצם הרשעתו נדחתה, תוך שבית המשפט העליון ציין כי דרגת הרשלנות שאפיינה את נהיגתו של המבקש היתה חמורה ביותר ואין הצדקה לבטל הרשעתו, או להקל עמו מעבר למה שכבר הקל בית המשפט המחוזי.

ראו למשל ענ"פ (נצרת) 12346-09-21 פלוני נ' מדינת ישראל (22.5.22). המערער הורשע על פי הודאתו בעבירות של גרימת מוות ברשלנות, נהיגה בקלות ראש, גרימת חבלות של ממש ונזק, סטיה מנתיב נסיעה תוך חציית קו הפרדה רצוף ונהיגה בשכרות (בגופו של המערער נמצאו תוצרי חילוף של סם מסוכן מסוג קנביס). המערער היה קטין בן 17 ו-11 חודשים בעת שגרם לתאונה. בית משפט קמא גזר על המערער 7 חודשי מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות, פסילה בת 9 שנים, פיצוי בסך 50,000 ₪, צו מבחן ומאסר מותנה. בית המשפט המחוזי לא מצא לבטל את הרשעת המערער אך הקל במשך הפסילה והעמידה על 7 שנים.

25. לקחתי בחשבון את הנזקים שנגרמו לנאשם מביצוע העבירה ומהרשעתו. לקחתי בחשבון כי בשל מעורבותו של הנאשם בתאונה הוא לא גויס לצה"ל, לקחתי בחשבון את המתואר בתסקיר שירות המבחן, את היות הנאשם סובל מפוסט טראומה בעקבות התאונה, ואת השלכותיה של התאונה על חייו. לקחתי בחשבון את השפעת הפסילה שתוטל על יכולתו של הנאשם להתפרנס.

26. לקחתי בחשבון את התנהגותו החיובית של הנאשם. הנאשם כאמור, מנהל אורח חיים נורמטיבי.

27. זקפתי לזכות הנאשם את היותו נעדר כל עבר פלילי.

28. לקחתי בחשבון את עברו התעבורתי של הנאשם. הנאשם נוהג משנת 2020 ולחובתו 6 הרשעות קודמות, כולן מסוג ברירת משפט, שתיים מהרשעותיו נעברו בעודו רוכב על אופניים והתיישנו זה מכבר. הנאשם לא הורשע בעבר בעבירה של גרימת תאונת דרכים.

עם זאת לא ניתן להתעלם מכך שמדובר בנאשם צעיר וכי וותק הנהיגה שלו קצר ואף על פי כן צבר לא מעט הרשעות.

29. לקחתי בחשבון את הערכת שירות המבחן כי לאור מאפייניו של הנאשם הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד הוא נמוך, וכן את המלצתו ליתן עדיפות לפן הטיפולי שיקומי, ולהטיל על הנאשם מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד צו מבחן כדי להמשיך מעקב אחר מצבו הנפשי של הנאשם ולצורך שילוב הנאשם בהליך טיפולי. לענישה הכוללת שיקולי שיקום בעבירות של גרימת מוות ברשלנות (גם במקרים שכן יש חריגה ממתחם העונש ההולם) ראו: עפ"ת (חיפה) 1267/05/16 רוברט חיזגילוב, נגד מדינת ישראל (29/06/2016); עפ"ת (חיפה) 62250-07-17 דמיטרי גולדברג נ' מדינת ישראל (19.10.17); עפ"ת 21675-02-18 פלוני נ' מדינת ישראל (12.4.18).

המלצתו העונשית של שירות המבחן אינה מחייבת חריגה לקולה ממתחם העונש ההולם כפי שנקבע על ידי, הגם שאופן ריצוי המאסר על פי המומלץ, בדרך של עבודות שירות, הוא חריג למקובל בעבירות של גרימת מוות, כפי שפורט לעיל.

30. לאחר שלקחתי בחשבון כל אלה, מצאתי לגזור על הנאשם רכיב של מאסר מעל הרף התחתון של המתחם, אך מצאתי להורות כי המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות, זאת לאור כל הנימוקים שפורטו לעיל ובדגש על השיקול השיקומי, על מנת לאפשר גם הטלת ענישה שיקומית בדמות צו מבחן, בשים לב לנתוניו של הנאשם ולאור המלצת שירות המבחן. לצד עונשים אלה תוטל על הנאשם פסילה לתקופה משמעותית, כאשר הפסילה מלנהוג ברכבי שטח תהיה ברף העליון של המתחם אליו עתרה המאשימה, זאת על מנת לאזן את החריגה מהמדיניות הנוהגת בנוגע לאופן ריצוי המאסר.

פיצוי כספי

31. מצאתי הצדקה לחייב את הנאשם בפיצוי לטובת משפחת המנוח. הפיצוי הוא סמלי, בשים לב כי הנאשם היה מבוטח בביטוח חובה ולפיכך האלמנט "התרופתי" של הפיצוי, ישולם למשפחת המנוח מכח החוק לפיצוי נפגעי תאונות דרכים.

שמעתי את אמו של המנוח. הוגשו לעיוני מכתבה של האם ותמונותיו של המנוח, הקשבתי למילותיה, קראתי את מכתבה הכואב, חשתי את יגונה ואובדנה הכבד. למדתי להכיר דרכה את בנה, זכרונו לברכה, את מעלותיו הטובות, הכישרונות בהם ניחן, אופיו הייחודי, דמותו הדומיננטית והאהובה בקרב משפחתו וחבריו, והקשר המיוחד בין האם לבנה. ניכר כי עולמה חרב עליה.

כמובן שהפיצוי שיפסק אין בו, והוא אף אינו מתיימר להוות פיצוי של ממש על אובדן חיי המנוח. כל עונש שיגזר לא יחזיר את המנוח לחיים, לא יקל על תחושות האובדן שחוותה משפחתו של המנוח ועל החלל שהותיר בלכתו. הפיצוי שיגזר טומן בחובו את האלמנט העונשי שבפיצוי, מתוך כוונה ברורה שהוא יצטרף לכל פיצוי אשר ינתן למשפחת המנוח מכוח החוק לפיצוי נפגעי תאונות דרכים, ולא יקוזז ממנו. עונשו של הנאשם

32. אשר על כן, מצאתי לנכון ולמידתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. הנני מטילה על הנאשם מאסר לתקופה של 9 חודשים.

המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות, בכבאות והצלה חולון - רח' הרוקמים 14 חולון.

הנאשם יועסק 5 ימים בשבוע, עד 8.5 שעות עבודה יומיות.

הנאשם הביע את הסכמתו לרצות את עונש המאסר בעבודות שירות.

על הנאשם להתייצב לתחילת ריצוי המאסר ביום 25.9.24 בשעה 08:30 במשרדי הממונה על עבודות שירות - יחידת ברקאי - לוחמי בית"ר 6 רמלה.

מוסבר לנאשם כי עליו לבצע כל עבודות שמוטלות עליו במסגרת עבודות השירות על פי ההנחיות שתינתנה לו מעת לעת על ידי הממונה במקום וכל הפרה של עבודות שירות תגרום

להפסקה מנהלית של עבודות השירות וריצוי עונש המאסר בפועל.

ב. אני מטילה על הנאשם 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שלא יעבור עבירה של גרימת מוות ברשלנות ו/או עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

ג. הנני מורה על פסילתו של הנאשם מלקבל ומלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 15 שנים.

מתקופת הפסילה ינוכו 90 ימי הפסילה המנהלית שריצה הנאשם.

ב- 7 השנים הראשונות תחול הפסילה על כל סוגי הרכב, ובהמשך תסווג הפסילה כך שיותר לנאשם לנהוג ברכב אשר דרוש לו רישיון נהיגה בדרגה B.

נאסר על הנאשם במשך 15 שנות הפסילה לנהוג רכבי שטח, וכן בטרקטורון, ריזר או אופנוע.

ד. פיצוי בסך 36,000 ₪. הפיצוי ישולם למשפחת המנוח ב - 24 תשלומים חודשיים רצופים ושווים. תשלום ראשון לא יאוחר מיום 1.11.24, המאשימה תמציא למזכירות בית המשפט תוך 120 יום מהיום את פרטי החשבון אליו מבקשת שיועבר הפיצוי.

ה. הנאשם יתחייב בפני על סך של 10,000 להימנע מביצוע עבירה בה הורשע ומעבירה של נהיגה בזמן פסילה והכל תוך שלוש שנים מהיום. לא יתחייב הנאשם כאמור, יאסר למשך 10 ימים.

זכות ערעור כחוק

ניתן היום, ה' אלול תשפ"ד, 08 ספטמבר 2024, במעמד הצדדים.